

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/36/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2324200937
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2024:2324200937.3

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. W., N.. XX.XX.XXXX, C. A. Q. XXXX/XX, B., C. Č. M. B. N., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: V. K., T. K., N.. XX.XX.XXXX, C. A. Q. XXXX/XX, B. a otca: C. W., N.. XX.XX.XXXX, C. A. Š. XXXX, o návrhu navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa: S. W., T. Q., N.. XX.XX.XXXX, C. A. Š. XXXX, v konaní zastúpená: advokát JUDr. Marcel Ružarovský, so sídlom A. Žarnova 11C, Trnava, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti a o návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie v nasledujúcom znení:

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 60,- Eur mesačne, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12P/36/2024.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.03.2024 sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zaviazal matku maloletého dieťaťa prispievať výživným na maloleté dieťa sumou 60,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že maloleté dieťa žije u navrhovateľky a jej manžela od júla 2022 na jeho žiadosť. Rodičia maloletého dieťaťa sa rozišli v čase, keď malo maloleté dieťa tri roky, následne bývalo s matkou a otec jej prispieval výživným vo výške 100,- Eur mesačne a uhrádzal ostatné náklady. Matka sa o maloleté dieťa aktívne nezaujíma, občas mu zavolá, za maloletým dieťaťom nechodí, nezaujíma sa o jeho školské výsledky. Maloleté dieťa u matky nechce prespávať. Otec maloletého dieťaťa má s maloletým dieťaťom veľmi dobrý vzťah, avšak dlhodobo pracuje v zahraničí, takže by nedokázal zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. V čase, keď sa otec nachádza na Slovensku, maloleté dieťa za ním veľmi rado chodí, nemá problém u neho prespať, trávia spolu voľný čas. Otec sa aktívne o maloleté dieťa zaujíma a posielal starým rodičom peniaze pre maloleté dieťa, vždy podľa potreby, mesačne od 100,- Eur a vyššie, pričom maloletému dieťaťu kupuje oblečenie a platí stravu v škole. Vyživovacia povinnosť doposiaľ nebola upravená žiadnym súdnym rozhodnutím a matka si zákonnú povinnosť dobrovoľne neplní. Všetky náklady v súčasnosti financuje navrhovateľka s manželom a otec maloletého dieťaťa. Navrhovateľka uviedla, že jej nie sú známe majetkové pomery matky ani výška jej príjmov, podľa posledných informácií pracuje v herni M. K. a údajne vlastní motorové vozidlo. Navrhovateľka navrhla, aby bolo dočasne určené výživné vo výške 60,- Eur mesačne (suma rovnajúca sa rodičovskému prídavku, ktorý matka neoprávnene poberá). Táto suma podľa navrhovateľky zodpovedá výživnému v nevyhnutnej miere s poukazom na životné náklady.

3. Tunajší súd uznesením č.k. 12P/36/2024 - 27 zo dňa 14.03.2024 návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Proti predmetnému uzneseniu podal právny zástupca navrhovateľky odvolanie. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č.k. XXCoP/XX/XXXX - XX zo dňa 29.04.2024 napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že súd obratom ustanoví maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka, ktorého vyzve na vyjadrenie k návrhu navrhovateľky, v prípade potreby môže v skrátených lehotách dokazovanie aj doplniť a následne súd posúdi, či je tu alebo nie je potreba nariadenia neodkladného opatrenia v záujme ochrany práv maloletého dieťaťa.

4. Tunajší súd uznesením č.k. 12P/36/2024 - 57 zo dňa 29.05.2024 maloletému dieťaťu ustanovil za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta.

5. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s návrhom navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 05.06.2024, Potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta o poberaní prídavku na dieťa zo dňa 31.05.2024 a Potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 30.05.2024 o zaradení rodičov maloletého dieťaťa ako uchádzačov o zamestnanie a o poberaní štátnych dávok, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí spolu nežijú 10 rokov. Práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu doposiaľ súdom upravené neboli.

7. Z Potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta o poberaní prídavku na dieťa zo dňa 31.05.2024 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa poberá prídavok na dve maloleté deti vo výške 120,- Eur mesačne. Z Potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 30.05.2024 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa nie je vedená ako uchádzač o zamestnanie a je poberateľkou prídavku na maloleté dieťa od 01.07.2010. Otec maloletého dieťaťa nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie a nie je poberateľom dávok v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok.

8. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne matky maloletého dieťaťa vyplýva, že je zamestnaná u zamestnávateľa M. B..T..Y., IČO: XXXXXXXX, so sídlom Poľná 17A, Žilina s priemerným vymeriavacím základom za obdobie od 05/2023 do 04/2024 vo výške 1.144,- Eur.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 05.06.2024 vyplýva, že maloleté dieťa sa zdržiava od júla 2022 v domácnosti navrhovateľky a nechce sa vrátiť k matke z dôvodu, že táto stále mení partnerov a ani sa nestarala o maloleté dieťa. Dňa 03.06.2024 bolo vykonané šetrenie v domácnosti navrhovateľky vo štvorizbovom rodinnom dome, ktorého majiteľom je navrhovateľka.. Navrhovateľka uviedla, že v uvedenej domácnosti býva aj otec maloletého dieťaťa, ktorý počas šetrenia bol v práci. Príjem do domácnosti pozostáva z dôchodku navrhovateľky v sume 670,- Eur a dôchodku manžela navrhovateľky vo výške 620,- Eur. Na domácnosť prispieva aj otec maloletého dieťaťa. Náklady na domácnosť pozostávajú z elektriny vo výške 110,- Eur, plynu vo výške 110,- Eur, vody vo výške 120,- Eur ročne, TV a internetu vo výške 50,- Eur, komunálneho odpadu vo výške 25,- Eur osoba a kurzu anglického jazyka vo výške 16,- Eur za hodinu. Maloleté dieťa navštevuje 8. ročník základnej školy H.N. v B. a podľa vyjadrenia navrhovateľky má výborné študijné výsledky. Ďalej úrad vykonal neohlásené šetrenie v domácnosti matky maloletého dieťaťa, kde sa zdržiavala matka maloletého dieťaťa a jej maloletý syn P. H.Á., N.. XX.XX.XXXX. Jedná sa o prenajatý dvojizbový byt. Matka uviedla, že výdavky za domácnosť sú vo výške 560,- Eur. Príjem do domácnosti tvorí jej príjem vo výške 1.200,- Eur, rodinné prídavky vo výške 120,- Eur a výživné vo výške 50,- Eur. Matka uviedla, že maloletý B.Á. v júli 2022 odišiel k starým rodičom na prázdniny a od tej doby sa nevrátil. Matka uviedla, že maloleté dieťa sa nechce vrátiť kvôli jej partnerovi. Matka nekomunikuje so školou a ani sa neinformuje o študijných výsledkoch maloletého dieťaťa. S maloletým dieťaťom sa stretáva minimálne, naposledy pred dvoma týždňami, keď mu prispela na školský výlet vo výške 20,- Eur. Ďalej sa vyjadrila, že chce, aby sa maloleté dieťa vrátilo späť do jej domácnosti a keď to nie je možné tak, aby si ho zobral do osobnej opatery jeho otec, ktorý žije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou. Dňa 05.06.2024 vykonal úrad pohovor s maloletým dieťaťom, ktoré uviedlo, že sa cíti veľmi dobre v domácnosti starých rodičov, kde sa zdržuje aj jeho otec. Ďalej uviedlo, že mu matka chýba, ale sa nechce vrátiť k nej a to kvôli jej partnerom a kvôli tomu, že matka sa vôbec nestarala a nevarila. Posledný kontakt s matkou malo maloleté dieťa pred dvoma týždňami, keď bolo na návšteve u svojej starej matky pani L.T. K. v Seredi. Na záver maloleté dieťa uviedlo, že by chcelo zostať s otcom a so starými rodičmi.

10. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

19. Podľa § 330 ods. 1 CMP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

20. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

21. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v

prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletemu dieťaťu dobrovoľne neplní.

23. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery dočasne upravené alebo ak je obava, že by bola exekúcia ohrozená. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti, prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletých detí, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletých detí. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

24. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť a rodiča nie je možné vylúčiť z plnenia vyživovacej povinnosti k deťom. Z návrhu, tvrdení v ňom obsiahnutých a obsahu spisu mal súd dostatočne osvedčené, že sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci platenia výživného v nevyhnutnej miere a to najmä z dôvodu potreby zabezpečiť maloletemu dieťaťu nevyhnutné prostriedky na uspokojovanie jeho základných životných potrieb, keďže súd mal z tvrdení navrhovateľky za osvedčené, že sa od odchodu maloletého dieťaťa z domácnosti jeho matky o neho stará a uhrádza jeho základné životné náklady. Taktiež mal z tvrdení navrhovateľky za osvedčené, že otec maloletého dieťaťa pravidelne platí výživné na maloleté dieťa a uhrádza iné náklady. Z vyjadrenia navrhovateľky pred kolíznym opatrovníkom, ako aj z vyjadrenia matky mal súd za preukázané, že matka na výživu maloletého dieťaťa pravidelne neprispieva, naposledy prispela na výlet v máji vo výške 20,- Eur. Matka pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že je zamestnaná s mesačným príjmom vo výške 1.200,- Eur, poberá rodinné prídavky vo výške 120,- Eur mesačne a výživné vo výške 50,- Eur mesačne. Súd pri rozhodovaní prihliadal na nespornú skutočnosť a to, že matka maloletého dieťaťa poberá rodinný prídavok na maloletého B. vo výške 60,- Eur, aj napriek tomu, že maloletý B. sa nachádza vo faktickej starostlivosti navrhovateľky.

25. Kritériom pre určenie výšky výživného je, že má postačovať aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov maloletých detí, keďže neodkladným opatrením sa určuje výživné iba v nevyhnutnej miere. Toto totiž nie je výživným určeným súdom podľa § 62 a nasl. Zákona o rodine, ktoré môže súd ustáliť až po úplnom a riadne vykonanom dokazovaní, v ktorom zistí možnosti a schopnosti oboch rodičov ako aj výšku odôvodnených potrieb maloletých detí. Matka maloletého dieťaťa pracuje u zamestnávateľa M. B. s priemerným mesačným príjmom vo výške 1.200,- Eur, poberá rodinný prídavok vo výške 120,- Eur mesačne a výživné vo výške 50,- Eur mesačne. Súd má za to, že takto určené predbežné výživné je v matkiných schopnostiach a možnostiach, a preto považoval za potrebné zaviazat' matku na platenie výživného neodkladným opatrením, keďže maloleté dieťa sa nachádza v starostlivosti navrhovateľky a matka pravidelne na jeho výživu neprispieva žiadnou finančnou čiastkou, pričom je nevyhnutné, aby bola maloletemu dieťaťu zabezpečená pravidelná výživa, t.j. finančné prostriedky poukazované zo strany matky každý mesiac k rukám navrhovateľky, ktorá sa o maloleté dieťa osobne stará. Uloženie povinnosti platiť výživné neodkladným opatrením je len opatrenie dočasného charakteru a má slúžiť len v nevyhnutnom rozsahu. Prípadná iná výška výživného bude posudzovaná v rámci riadneho dokazovania v konaní vo veci samej. Matka bude do toho času povinná platiť súdom stanovené výživné počnúc dňom doručenia tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitosti podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.